

det er min Overbevisning; at den ærede Rigsbogsmand ikke vil gjøre et saadant; vi vilde gjøre et Indgreb i de bestaaende Forhold; naar vi indførte en Passus som den, der her er foreslaaet. Dette vil bedst vise sig ved at anstille en Sammenligning mellem; hvorledes Forholdene stille sig nu, og hvis Bestemmelsen kom ind. Saaledes som Sagerne nu staae, kan Hans Majestæt Kongen, som Hærens Overbefalende, den Dag imorgen, hvis de fornødne Summer vare bevilgede, indkalde 8 Mars Mandskab til Tjeneste, der var Intet til Hinder derfor; hvis derimod en saadan Bestemmelse kom ind, der her tilsigtes, blev optaget i Værnepligtsloven, kunde han ikke faae 8 Mars, men kun 4 Mars Mandskab indkaldt fra Kongeriget, hvilket tydeligt viser, at man ved den foreslaaede Bestemmelses Optagelse her vilde bevirke et Brud paa Hærplanen. — I Almindelighed har det ikke nogen Betydning, om dette Mandskab kommer ind eller ikke, og for Armeen er det ønskeligt, at det slet ikke er til Tjeneste; thi da Mandskabet hovedsagelig ligger inde for sin Uddannelses Skyld, er det kun om at gjøre at have det tilstede indenfor en passende Begrænsning i Antal til dette Formaalets Opnaaelse; men der kan være højere Hensyn, som kræve, at dette Mandskab kommer ind. Jeg sætter saaledes, at trænde Bevægelser viste sig i enkelte Landsdele, eller at Udflugt til Krig var forhaanden. (Udbrydelse). Der staaer i Uendlingsforslaget, at Mandskabet i de sidste 4 Mar i Fredstid ikke kan indkaldes til Tjeneste, ja, hvis der endda stod: under almindelige Omstændigheder maa det ikke indkaldes til Tjeneste, saa vilde Sligt til Nød kunne passere; uagtet det var urigtigt — Sagen betragtet som Principspørgsmaal — men saaledes, som Affattelsen er her, vil den under ingen Omstændigheder kunne bruges. Jeg skal da slutte med indstændig at anbefale, at vi ikke overskrive de Grændser, der ere satte for den Myndighed, vi her have at udøve.

Lange: Jeg kunde ikke her fra min Plads rigtig opfatte, hvad den ærede Ordfører htrede, da han i forrige Møde indlevede Forhandlingerne angaaende denne Sag. Maaskee jeg maa tillade mig at oplæse et ganske kort Referat, som

staaer i „Fædrelandet“ for i gaar; jeg vil da tillade mig at spørge, om den ærede Ordfører vedkjender sig det, for at jeg da kan htre mig nærmere derom; hans Udtalelse foreligger nemlig endnu ikke i Rigsdagstidenden. Med den ærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse Referatet; da det er ganske kort. Det hedder saaledes: „Det besarne Mandskab, Matroser, der bruges til den vigtigste Tjeneste, Seiladsen, og medbringer sin Uddannelse til Tjenesten, skal derfor ikke udskrives til Hæren. Den øvrige Deel af Søværnets Mandskab, der tages blandt de „Søvante“ og anvendes til andre Tjenester ombord eller paa Værfter, skal derimod tillige være Udskrivning til Hæren underkastet, saaledes at naar Søværnet har faaet sit Behov af Søvante tilfredsstillet, behandles Resten paa samme Maade som andre Værnepligtige. Da Landtjenesten er meget byrdefuldere end Søtjenesten, vil man paa denne Maade bringe en stor Deel til at erhverve sig en Befarenhedsgrad, hvilket er til Fordeel baade for Søværnet og for den almindelige Skibsfart.“ Jeg beed ikke, om den ærede Ordfører vedkjender sig disse Ytringer som sine.

Formanden: Jeg skal bemærke, at Ordføreren ikke kan afbryde det ærede Medlem, som altsaa maa fortsætte.

Lange: Jeg forudsætter altsaa, at Referatet er rigtigt, ligesom det ogsaa i det Væsentlige stemmer overeens med det, jeg forleden opfattede af Foredraget, men saa vil jeg spørge den ærede Ordfører, hvorledes han troer, det kan gaae an, at Søværnets Mandskab skal udskrives til Hæren, og hvorledes han troer, at Marinen kan være tjent med den Bestemmelse, at naar Søværnet har faaet sit Behov af Søvante fyldbestgjort, bør Resten paa samme Maade som andre Værnepligtige udskrives til Hæren. Naar vi tænke os under Freden og under almindelige Forhold, at Flaaden har faaet den fornødne Styrke, og at det øvrige Mandskab, som ikke er udskrevet til Flaaden, er blevet udskrevet til Hæren, hvorledes skal Flaaden da, hvis en Krig udbryder og betydelige Kuststyrker forestaaer, faae det fornødne Mandskab til at besætte Seilskibene, Kanonbaadene og Ro-